

SUMMA

SOCIETAS DELINQUERE (NON?) POTEST *Gondolatok a jogi személyek büntethetőségéről*

ÁDÁM Zsófia

A jogi személyek büntethetősége a büntetőjog olyan szegmenséhez tartozik, melynek egységes megítélése még Európában sem alakult ki. A cikk egy, a jogi személyek büntethetőségének egyedi – a tényállást a szabálysértési jogban elhelyező – koncepciója bemutatására vállalkozott, mely a Németországban meghonosodott rendszer sajátosságaira világít rá. Az első rész a jogszabályhely kialakulásának történeti hátterét írja le, ezt követi a jelenlegi rendszer struktúrájának, a szabályozás céljának, a lehetséges elkövetői körnek bemutatása, illetve a szankció kiszabásához kapcsolódó előfeltételek összegzése.

A cikk második része a jogi személyek büntethetőségének dogmatikai hátterét és a közvetlen módon való büntetés alapvető elméleti és gyakorlati kérdéseit tárja fel. Ezt követi az Európai Unió által a jogegységesítés jegyében hozott legfontosabb jogforrások ismertetése, majd pedig a Magyarországon kialakult koncepció rövid bemutatása.

* * *

MEGFONTOLÁSOK AZ IGAZMONDÁS ERÉNYÉRŐL *Etikai megvilágításban*

KUMINETZ Géza

Tanulmányunkban vizsgáltuk az igazmondás erényét, illetve ellentétét a hazugságot. Témánk aktualitását jogászok számára az adja, hogy ez a készség adja főleg a szólásszabadság etikai alapját. E készség nélkül nem beszélhetünk felelős közéleti szereplésről, nem beszélhetünk kiegyensúlyozott tömegtájékoztatásról.

A hazugság végeredményben a) az emberi természet ellen van, mivel az ember igazságkereső lény, b) Isten lényege ellen irányul, amint azt az Írás tanúsítja, c) ellenkezik az emberi beszéd természetével, d) a társadalom érdeke ellen van (nélküle nincs bizalom), e) az embertársat tévedésbe, és abból fakadóan rossz döntésre vezeti, ezért f) az emberi méltóság ellen is van (sérti az embertársat és magát a hazugot is) és végül g) az igazságosság ellen is irányul, mivel olyat tagad meg az embertársától, ami megilletné őt. Ezért az igazlelkűség és megmutatkozása akár az életvezetésben, akár az egyes cselekedetekben és megnyilatkozásokban alapvető módon ad hírt a

személy erkölcsi értékéről. Épp ezért az őszinteség, vagyis az igazlelkűség és megnyilatkozása az igazmondás erénye pragmatikusan is és emberi méltóságunk megőrzése végett is jó befektetés, akár rövid-, közép és hosszútávon egyaránt: A bizalom és az integritás drága kincsünk, melyet könnyű elherdálni, de nehéz visszanyerni. Csak az igazmondás tisztelete gyarapíthatja őket.

* * *

AZ ÁLLAMI IMMUNITÁS TANÁT ÉRINTŐ FRISS VÁLTOZÁSOK MARGÓJÁRA

RÓZSA Dániel

A jelen jegyzetben az állami immunitás tanát befolyásoló néhány friss fejleményt mutatunk be – igen vázlatosan – a nemzetközi esetjogból és jogirodalomból. Az állami immunitás klasszikus tanából kiindulva szemléltetjük a nemzetközi 'imperatív' normák (*jus cogens*) és az állami immunitás tana között húzódó feszültséget egyes, a strasbourgi Európai Emberi Jogi Bíróság esetjogából vett példákon keresztül, illetve egy a hágai Nemzetközi Bíróság által frissen meghozott döntés kapcsán (amelynek előzménye az olasz Semmitőszék *Ferrini-döntése* volt). Elemzzük továbbá a *iure imperii-iure gestionis* elhatárolás néhány gyakorlati aspektusát a választottbírósági szerződések körében. Ennek keretében a francia Semmitőszéken tárgyalt *Creighton-eset* és a kanadai legfőbb bírói fórumot megjárta *Trudel-ügy* szolgál viszonyítási pontként. Talán nem idegen a nemzetközi jogi vonatkozású ügyek világától sem, ha szerény következtetéseinket a 'pozitivistá-normativista' szemlélet zárójelbe téve, a társadalmi realitásokat és az államok közötti kontextust is szem előtt tartva próbáljuk megtenni.

* * *

LÉPÉSEK A LENGYEL REGIONÁLIS FEJLESZTÉS RENDSZERÉNEK TÖKÉLETESÍTÉSE ÉRDEKÉBEN – KÍSÉRLET A SZABÁLYOZÁS ÉS AZ IGAZGATÁS ELEMZÉSÉRE

Marcin SZEWCZAK

A lengyel regionális fejlesztés rendszerének működését elemezni már csak azért is érdekes és bonyolult feladat, mert magának a regionális fejlesztésnek nem létezik jogszabályi definíciója. Ennek megfelelően a közigazgatási jog kénytelen közigazgatástani vagy szociológiai fogalmakat használni. Jelen tanulmány nem a jogtudományban megtalálható egyes meghatározások elemzésével foglalkozik, hanem az egységes jogszabályi definíció hiányából adódó létező problémákra kívánja felhívni a figyelmet. Különösen a lengyel jogalkotó azon módosítási javaslatára fókuszál az írás, mely segítségével a fejlesztési eljárásokat igencsak lelassító, hátráltató kézbesíthetetlen levelek kerülhetnek felszámolására.

A lengyel törvénymódosítás kapcsán folytatott vizsgálódás során a szerző arra a megállapításra jut, hogy a regionális fejlesztés folyamata egyre inkább decentralizálódik, hiszen az egyes régiók nem csak döntéshozási módszereik, de a döntések megvalósíthatósága szempontjából is jelentősen eltérnek egymástól. Míg a kormány – a költségvetés kímélése érdekében – arra törekszik, hogy minél több regionális fejlesztési feladatot határozzon meg a helyi önkormányzatok számára, látnunk kell, hogy ez a megoldás az önkormányzatiság elvével nem feltétlenül áll összhangban. A szerző arra a megállapításra jut, hogy a regionális fejlesztés ügyét nem feltétlenül segíti elő, ha annak kivitelezésére országosan egy meghatározott modell kerül kidolgozása.

* * *

A CLASS ACTION (OSZTÁLYOS KERESET) ELŐNYEI ÉS HÁTRÁNYAI

UDVARY Sándor

A nagy számban felmerülő hasonló tényállást és jogkérdést felvonultató ügyek csoportos elbírálásának lehetősége jelenleg is komoly vita tárgyát képezi Európában. Az eljárás előképe az amerikai class action, osztályos kereset, amely eljárásjogi eszközökkel aggregálja a nagyszámú igényt. Tisztában kell azzal is lenni, hogy ott is ismertek a csoportos perlekedésnek más formái, mégis az osztályos kereset tett szert a legnagyobb - nem mindig pozitív értelmű - hírnévre. Most, amikor a polgári eljárásjogi kodifikáció tiszta lapot biztosít, lehetőséget kell adni arra, hogy újszerű megoldásokat is átgondoljunk, aminek előfeltétele, hogy az adott jogintézményt részleteiben és egészében is alapos vizsgálat alá vessük. A tanulmány arra tesz kísérletet, hogy az előítéletek elosztatása végett számba vegye az amerikai irodalomban és gyakorlatban eddig felmerült előnyök és hátrányok rendszerét, hogy ezek megfontolt mérlegelésével tudjon döntené a jogalkotó: kíván-e továbbhaladni ezen az úton és fontolóra venni egy csoportos keresetindítási lehetőség bevezetését.

* * *

THE CZECHOSLOVAKIAN SECTION OF THE BUDAPEST–VIENNA HIGHWAY *The relationship of the convention in 1947 and the international law servitudes*

Gábor HOLLÓSI

According to the Parisian peace treaty, Hungary had to pass three villages (Dunacsúny, Horvátjárfalu and Oroszvár) to Czechoslovakia. The Hungarian-Czechoslovakian Border-ordering Committee had two mounts to agree about the punctual details of the new dividing line and other related questions. The Committee also had to regulate the passage traffic because a short, hardly more than 11 kilometers long section

of the Budapest-Vienna highway was also transferred to Czechoslovakian territory with the three villages. This agreement was not only published in the final protocol of the Committee but in a separate convention between the states. The study examines this convention in the light of the international servitudes and presents its historical background. The researches were conducted in the contemporary records of the Border-ordering Committee and in the expired treaties of the Ministry of Foreign Affairs, which are currently in the possession of the National Archives of Hungary.

* * *

FREE SPEECH NOW

Cass R. SUNSTEIN

For those who believe either that the judiciary should play a limited role in American government or that the Constitution's meaning is fixed by the original understanding of its ratifiers, the First Amendment is a particular embarrassment. The current state of free speech in America owes a great deal to extremely aggressive interpretations by the Supreme Court, which has invalidated legislative outcomes on numerous occasions. These decisions cannot be justified by reference to the original understanding of the First Amendment. Such decisions also involve a highly intrusive judicial role in majoritarian politics.

There is some continuity, however, between current practice and the original understanding, and between current practice and principles of democratic government. The continuity lies in the distinctive American contribution to the theory of sovereignty. In England, sovereignty lay with the King. "In the United States," as James Madison explained, "the case is altogether different. The People, not the Government, possess the absolute sovereignty." The placement of sovereignty in the people rather than in the government has important implications for freedom of speech. As Madison understood it, the new conception of sovereignty entailed a judgment that any "Sedition Act" would be unconstitutional. The power represented by such an Act ought, "more than any other, to produce universal alarm; because it is levelled against that right of freely examining public characters and measures, and of free communication among the people thereon, which has ever been justly deemed the only effectual guardian of every other right."

With Madison's pronouncements in mind, we might think of the American tradition of free expression as a series of struggles to understand the relationship between this conception of sovereignty and a system of free speech. The extraordinary protection now accorded to political speech can well be understood as an elaboration of the distinctive American understanding of sovereignty.

My goal in this Article is to defend this basic proposition and to evaluate the current system of free expression in light of it. As we will see, an effort to root freedom of speech in a conception of popular sovereignty shows that our current understandings are off the mark. Those understandings misdirect the basic inquiry,

protect speech that should not be protected, and worst of all, invalidate democratic efforts to promote the principle of popular sovereignty under current conditions.

* * *

THE PENANCE AS ECCLESIASTICAL SANCTION OF THE CANONICAL PENAL LAW, WITH A PARTICULAR ATTENTION TO THE EARLY AND MEDIEVAL EASTERN PENITENTIAL PRACTICE

Szabolcs Anzelm SZUROMI, O.Praem.

The penance (penitentia) has a strong tradition in the history of the religions, which is particularly true concerning biblical moral convictions. The penance expresses the reflected rejection of the sin and intends not only to its recompense by virtuous acts, but also to form a new life with high moral value (habitus) through the returning to God. It clearly shows that there is no perfectly clear distinction between the sin and delict (peccatum – delictum) within the content of penance and the content of penance's cause; nevertheless we can see similar relation between the penance and sanction too (penitentia – sanctio). In order to understand the background of the "ancient tradition" of penance as penal law category – which exists in the West and also in the East – we should observe the Philokalia which is a unique summarizing source of the Eastern theological and spiritual tradition.

* * *

SLOW PADDLE STROKES TOWARDS THE CRIMINAL OFFENSE, OR IDEAS FOR NEW VIOLATION OF THE ACT

Róbert Ferenc BELCSÁK

The new violation of the Act entered into force 2012th April 15. The new statute brought significant changes in the administrative law. Despite beneficial changes (for example: cumulation of heterogeneous liquidation of administrative law, determination of the administration period, or considerations in relation to the penalty, etc.) in my opinion the law is bleeding from several wounds. The Act considered a violation only the small crimes. It violates in the legislative rules, when pre-specified penalty is assigned to the presumption of dangerousness of society. The liability regime of Act tightened because it includes a fixed payment and for the institution of objective liability. The ordinary offenses authority has been under the Government's control the structures of the central state administration. This could compromise the impartial and independent assessment of matters of law. It is not clear that the person entitled to impose a fine on the spot regarded as the authority. The legislature introduced community service and increased the fines. I think that the rules of obturation raises constitutional concerns. The sanctions regime of law radically tightened. Regulation of the infringement procedure are a lot of problems,

think for example introduction of the preparatory process or the possibility's withdrawal of powers and other technical codification errors. I am worried because of the slow recriminalization. Having regard to all these in my opinion is that the relevant legislation slowly will lose autonomy. This means that Hungary will be trichotome penalty system, because this law approach to criminal law. Gábor Máthé dr. said that „The new Act good base to contemplate to change...”

* * *

CHANGES OF THE REGULATIONS OF THE TRANSPORTING CONTRACT ACCORDING TO THE NEW HUNGARIAN CIVIL CODE

József Zoltán FAZAKAS

The subject of the essay is to analyze the proposed regulations of the transportation contract. In my essay I focus on the new aspects of the above mentioned contract, because the National Assembly of Hungary nowadays discusses the new Hungarian Civil Code, which will reform the legal thinking of civil law in Hungary.

The essay is actually a part of a great research project about the logistical problems and this research is carried out as part of the TAMOP-4.2.1.B-10/2/KONV-2010-0001 project with support by the European Union, co-financed by the European Social Fund. The research wants to find the correct legal and vocational answers of the new challenges of the 21st century at the subject of transportation and logistics.

In short the proposed new regulations are accordant with the existed regulations of the Civil Code and the international conventions, but in some cases it reforms and simplifies them. In many paragraphs the new regulations allude to the general regulations of the law of contract, especially the law of enterprise. Most points of the reform are acceptable, but in some cases I disagree with them and the essay according to my opinion suggests to hold the effective regulations, especially in the questions of charge, the role of the addressee and the questions of liability. The essay shows also a lack of the proposed text, which gives no effective authorisation to the parts of the contracting parties to use other legal forms, acts and laws, just the proposed Civil Code. The law of transportation, as I mentioned above exists in different sources of law and the most important part of it are the international conventions and vocational regulations. If the proposed Civil Code does not care the special points of the transportation, it will produce some misconceptions in the commercial life.

To demonstrate the above mentioned statements, the essay is built on three main points and parts as follows:

- Short introduction of the legal institute of the contract of transportation, the evolution of it in historical and commercial view, connections with the different levels of the inner and international law and the commercial life, the legal sources and the fundamental questions of it in the new Hungarian Civil Code by the subject.

- Explain the new regulations by the mode of compare with the effective Civil Code focusing on the general questions, to conclude the contract, the parties, the subject of the contract, the rights and commitments of the parties, questions of liability.
- General statements and summary.

The transportation is one of the basic institute of the commercial life, it works as the “blood circulation” of the economy. To understand the law and the new regulations of the transportation is essential for all the entities of the economy and the society.

